

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opmerking

Algemene regel 3.6 is ook van toepassing als gevraagd wordt een gegeven antwoord toe te lichten, te beschrijven en dergelijke.

Opgave 1

1 maximumscore 2

minder

Uit de toelichting moet blijken dat de stijging van 12 ten opzichte van 24 minder is dan de stijging van 6 ten opzichte van 6.

2 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Een antwoord waaruit blijkt dat mensen van deelname aan onderwijs uitgesloten kunnen worden.
- Een antwoord waaruit blijkt dat van elke individuele deelnemer aan onderwijs een prijs gevraagd zou kunnen worden.

3 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Een antwoord waaruit blijkt dat scholing leidt tot een hogere arbeidsproductiviteit en lagere arbeidskosten (per product) zodat exportproducten goedkoper worden en de vraag toeneemt.
- Een antwoord waaruit blijkt dat door scholing innovatie wordt bevorderd waardoor de samenstelling / de kwaliteit van het Nederlandse exportpakket concurrerender kan worden.

4 maximumscore 2

Een antwoord waaruit blijkt dat door een toename van de scholingsduur het aanbod van arbeid afneemt, doordat studenten niet / slechts voor een beperkt aantal uren voor de arbeidsmarkt beschikbaar zijn.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 2

5 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:

- besparingen op transportkosten
- lagere belastingen
- spreiding van risico
- minder strenge milieueisen

6 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat productiefactoren beter / efficiënter benut kunnen worden waardoor de productie (per hoofd) toeneemt.

7 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\text{inkomen 2004: } \frac{\$ (1.300 + 2.500 + 4.000 + 6.300 + 13.400)}{5} = \$ 5.500$$

$$\text{stijging in \%: } \frac{\$ 5.500 - \$ 3.040}{\$ 3.040} \times 100\% = 81\%$$

Opmerking

Een andere juiste manier van afronden ook goed rekenen.

8 maximumscore 2

China

Een voorbeeld van een juiste toelichting is:

Een toelichting waaruit blijkt dat in China de hogere inkomens relatief meer zijn toegenomen dan de lagere inkomens (terwijl voor Mexico het tegenovergestelde geldt).

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 3

9 maximumscore 6

Te beoordelen aspect

- a De wijze waarop de overheid een deel van de kosten van het sociaal jaar terugverdient, is correct uitgewerkt.
Te denken valt aan het korter worden van de studietijd voor vervolgopleidingen waardoor de overheidsuitgaven aan onderwijs dalen / waardoor jongeren eerder aan het werk zijn en belasting betalen.
- b De noodzaak de inzet (allocatie) van arbeid te veranderen vanwege de vergrijzing, is correct uitgewerkt.
Te denken valt aan een steeds grotere vraag naar zorg vanwege de vergrijzing waardoor er een tekort aan werknemers in de zorg kan ontstaan als jongeren niet kiezen voor een baan in de zorg.

Het gekozen aspect is correct uitgewerkt.

Te denken valt aan:

- 1 Door de werkervaring weten jongeren beter wat ze willen en kunnen, zodat ze minder tijd nodig hebben om een geschikte baan te vinden / zodat ze vaker een opleiding kiezen die goed aansluit bij hun mogelijkheden.
- 2 Het sociaal jaar levert extra 'handen in de zorg' op zodat de zorginstellingen (eenvoudige) werkzaamheden kunnen doen die eerder moesten blijven liggen.
- 3 Werkgevers kunnen profiteren van de opgedane werkervaring / krijgen beter gemotiveerde werknemers zonder dat zij daar zelf rechtstreeks voor hoeven te betalen.

Indien de onderdelen van de brief niet logisch op elkaar aansluiten en/of het gebruikte aantal woorden te veel afwijkt van de eis

-1

Opmerking

Noteer voor elk aspect 0, 1 of 2 scorepunten:

0 → (vrijwel) geheel fout

1 → bij twijfel

2 → (vrijwel) geheel goed

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 4

10 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Een antwoord waaruit blijkt dat de werkloosheid in personen stijgt hetgeen wijst op een achterblijvende vraag naar arbeid vanwege de stagnerende bestedingen / productie.
- Een antwoord waaruit blijkt dat het saldo van de lopende rekening stijgt hetgeen wijst op een achterblijvende import vanwege de stagnerende bestedingen.
- Een antwoord waaruit blijkt dat de stijging van het loon per werknemer daalt, hetgeen wijst op gematigde looneisen vanwege de ruimere arbeidsmarkt.

11 maximumscore 2

lager

Uit de toelichting moet blijken dat volgens statistiek 1 de reële groei van het bbp 3,0% is en dat volgens statistiek 2 de reële groei van de productie in de landbouwsector 0,7% is.

12 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\text{winst per bedrijf 2006: } \frac{\text{€ 3.254 miljoen}}{79.500} = \text{€ 40.930,82}$$

$$\text{stijging in \%: } \frac{\text{€ 40.930,82} - \text{€ 30.745,72}}{\text{€ 30.745,72}} \times 100\% = 33,1\%$$

Opmerking

Een andere juiste manier van afronden ook goed rekenen.

13 maximumscore 2

toegenomen

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\text{p/a-ratio 2006: } \frac{264}{209} = 1,263$$

14 maximumscore 2

nee

Een voorbeeld van een juiste toelichting is:

Een toelichting waaruit blijkt dat in 2004 de prijs van rundvlees in Europa lager is dan op de wereldmarkt, terwijl in Europa de productie van rundvlees kleiner is dan de consumptie.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 5

---

15 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Een antwoord waaruit blijkt dat iemand nooit betaald werk heeft verricht.
- Een antwoord waaruit blijkt dat iemand werkte in een bedrijf zonder pensioenvoorziening.

16 maximumscore 2

nivellering

Uit de verklaring moet blijken dat het netto-inkomen van personen met lage inkomens procentueel meer stijgt dan dat van personen met hoge inkomens.

17 maximumscore 2

het eerste onderdeel / de AOW

Uit de verklaring moet blijken dat de verwachting van de regering verwijst naar een omslagstelsel.

18 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$€ 1.640 \times 0,85 \times 1,012 = € 1.411$$

Opmerking

Een andere juiste manier van afronden ook goed rekenen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 6

19 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat de concurrentiepositie van Airbus op de wereldmarkt zou verslechteren.

Uit de toelichting moet blijken dat de prijs van Airbusvliegtuigen in dollars zou stijgen.

20 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat door een stijgende eurokoers de prijsstijging van olie, gemeten in euro's, lager uitvalt.

21 maximumscore 2

de investeringen buiten het eurogebied / in India

Uit de toelichting moet blijken dat dit uitgaven op de kapitaalrekening zijn.

22 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\text{export in euro's in 2001: } \frac{\$ 30,4 \text{ miljard}}{0,90} = \text{€ } 33,8 \text{ miljard}$$

$$\text{export in euro's in 2007: } \frac{\$ 37,0 \text{ miljard}}{1,34} = \text{€ } 27,6 \text{ miljard}$$

$$\text{daling: € } 33,8 \text{ miljard} - \text{€ } 27,6 \text{ miljard} = \text{€ } 6,2 \text{ miljard}$$

Opmerking

Een andere juiste manier van afronden ook goed rekenen.

23 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\text{aandeel in 2001: } \frac{10,6}{10,6 + 230,7} \times 100\% = 4,4\%$$

$$\text{aandeel in 2007: } \frac{16,2}{16,2 + 302,7} \times 100\% = 5,1\%$$

$$\text{stijging in procentpunten: } 5,1\% - 4,4\% = 0,7$$

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 7

---

24 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:
 $1,6\% + 0,5 \text{ procentpunt} = 2,1\%$

25 maximumscore 2

gegroeid

Uit de toelichting moet blijken dat de bevolking relatief minder is gegroeid dan het reële bbp.

26 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Een antwoord waaruit blijkt dat voor bedrijven de kosten van het lenen van geld lager worden waardoor hun investeringen eerder rendabel kunnen worden.
- Een antwoord waaruit blijkt dat consumenten goedkoper kunnen lenen waardoor hun bestedingen kunnen toenemen en bedrijven hun capaciteitsgrens bereiken.

27 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Een antwoord waaruit blijkt dat deflatie leidt tot uitstel van bestedingen waardoor bedrijven hun productiecapaciteit niet willen uitbreiden / afgeschreven kapitaalgoederen niet willen vervangen.
- Een antwoord waaruit blijkt dat deflatie leidt tot een lagere omzet / winst waardoor bedrijven hun productiecapaciteit niet willen uitbreiden / afgeschreven kapitaalgoederen niet willen vervangen.

28 maximumscore 2

het gegeven over het prijspeil

Uit de toelichting moet blijken dat de prijzen in Japan dalen zodat Japanse producten voor het buitenland goedkoper kunnen worden en de buitenlandse vraag naar Japanse producten kan toenemen.